

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΟΤΩΝ & ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΛΗΠΤΩΝ ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΚΑΙ ΜΥΕΛΟΥ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

Ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ), σε συνεργασία με τα Κέντρα Δότη και τις Μονάδες Συλλογής Αιμοποιητικών Μοσχευμάτων, συστήνουν και εφαρμόζουν τα παρακάτω μέτρα για την προστασία των δοτών και των ασθενών κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19:

1. Συνεχής αξιολόγηση της ένδειξης για μεταμόσχευση

Η ένδειξη της μεταμόσχευσης αιμοποιητικών κυττάρων πρέπει να αξιολογείται συνεχώς από τους γιατρούς της μονάδας μεταμόσχευσης και **μεταμοσχεύσεις που δεν έχουν επείγουσα ένδειξη συστήνεται προς το παρόν να αναβάλλονται.**

2. Μετακίνηση δοτών από και προς τα κέντρα συλλογής μοσχεύματος

Για την ασφαλή μετακίνηση των δοτών από και προς τα κέντρα συλλογής μοσχεύματος, συστήνεται η χρήση ιδιωτικού μέσου μεταφοράς από το δότη. Τα έξοδα μετακίνησης δεν θα επιβαρύνουν οικονομικά τον δότη αλλά θα καλύπτονται εξ ολοκλήρου είτε από τον ΕΟΜ, είτε από τα Κέντρα Δότη. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η χρήση ιδιωτικού αυτοκινήτου, το θέμα μετακίνησης του δότη θα επιλύεται από τον ΕΟΜ σε συνεργασία με τα Κέντρα Δότη.

3. Πρόσβαση δοτών στις υγειονομικές δομές

Σχετικά με την πρόσβαση των δοτών στις υγειονομικές δομές, όπου επιτελείται η διαδικασία της συλλογής έχουν ληφθεί τα εξής μέτρα:

- Οι μονάδες συλλογής μοσχευμάτων αιμοποιητικών κυττάρων λειτουργούν σε χώρους οι οποίοι είναι **πλήρως απομονωμένοι** από τα τμήματα νοσηλείας περιστατικών με COVID-19 και έχουν **ξεχωριστό προσωπικό.**
- Ο χώρος στον οποίο επιτελείται η συλλογή είναι απομονωμένος θάλαμος στον οποίο βρίσκεται μόνο ο δότης και ένα μέλος του προσωπικού που παρακολουθεί το δότη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Κανένας άλλος, εκτός από το απολύτως απαραίτητο προσωπικό, δεν εισέρχεται στον χώρο συλλογής καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής του δότη.
- Γίνεται σχολαστική απολύμανση του χώρου συλλογής πριν την είσοδο και μετά την αποχώρηση του δότη.

- Τα μέλη του προσωπικού που βρίσκονται στον ίδιο χώρο με το δότη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του δότη, όπως αυστηρό πλύσιμο χεριών, απολύμανση όλων των επιφανειών και χρήση χειρουργικής μάσκας.

4. Διασφάλιση διαθεσιμότητας μοσχεύματος στους ασθενείς

Για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας μοσχεύματος για τους ασθενείς που θα υποβληθούν σε μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων κατά την περίοδο της επιδημίας COVID-19, εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- 1) Λαμβάνεται προσεκτικό ιστορικό από τον δότη που αφορά την πιθανή έκθεσή του σε COVID-19 κατά το διάστημα των τελευταίων 28 ημερών. Δότες που έχουν ταξιδέψει σε περιοχές με υψηλή επίπτωση ή αναφέρουν επαφή με επιβεβαιωμένο ή πιθανό κρούσμα COVID-19 αποκλείονται από τη διαδικασία της δωρεάς.
- 2) Γίνεται μοριακός έλεγχος ρινοφαρυγγικού δείγματος για SARS-COV2 στο δότη 1-2 ημέρες πριν την έναρξη της αγωγής κινητοποίησης των αιμοποιητικών κυττάρων (ενέσεις αυξητικού παράγοντα). Δότες με θετικό δείγμα αποκλείονται από τη δωρεά.
- 3) Ο δότης καθόλη τη διάρκεια της χορήγησης του αυξητικού παράγοντα και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της συλλογής θα πρέπει να παραμένει σε κοινωνική απομόνωση και για το σκοπό αυτό θα χορηγείται ειδική άδεια απουσίας από την εργασία του.
- 4) Συστήνεται η κατάψυξη του μοσχεύματος από το κέντρο που θα διενεργηθεί η μεταμόσχευση.
- 5) Η έναρξη του σχήματος προετοιμασίας στο λήπτη συστήνεται να ξεκινά 1-2 ημέρες μετά τη συλλογή και κατάψυξη του μοσχεύματος.

5. Ασφάλεια των ασθενών που υποβάλλονται σε μεταμόσχευση

Για την ασφάλεια των ασθενών που υποβάλλονται σε μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων, ακολουθούνται οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ομάδας Μεταμοσχεύσεων Αίματος και Μυελού των Οστών (EBMT):

- 1) Οι ασθενείς που πρόκειται να υποβληθούν σε μεταμόσχευση πρέπει κατά το δυνατόν να παραμένουν σε απομόνωση στο σπίτι για τουλάχιστον 14 ημέρες πριν από την έναρξη του σχήματος προετοιμασίας.

2) Όλοι οι ασθενείς πρέπει να υποβάλλονται σε μοριακό έλεγχο (με τεχνική PCR) ρινοφαρυγγικού δείγματος για SARS-COV2 1-2 ημέρες πριν την έναρξη του σχήματος προετοιμασίας, ανεξάρτητα από την παρουσία ή όχι συμπτωμάτων από το αναπνευστικό.

3) Εάν διαγνωστεί λοίμωξη COVID-19 σε ασθενή υποψήφιο για μεταμόσχευση, η διαδικασία της μεταμόσχευσης αναβάλλεται για χρονικό διάστημα 3 μηνών. Εάν η μεταμόσχευση κρίνεται επείγουσα, δύναται να πραγματοποιηθεί μετά από παρέλευση τουλάχιστον 14 ή κατά προτίμηση 21 ημερών. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια της μεταμόσχευσης είναι η πλήρης υποχώρηση των κλινικών συμπτωμάτων της λοίμωξης και η ανεύρεση τουλάχιστον 2 αρνητικών μοριακών ελέγχων για SARS-COV2 με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 24 ωρών.

4) Σε περίπτωση στενής επαφής του ασθενή με άτομο στο οποίο διαγνώστηκε COVID-19, όλες οι διαδικασίες της μεταμόσχευσης (κινητοποίηση δότη, συλλογή μοσχεύματος, έναρξη σχήματος προετοιμασίας) αναβάλλονται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 14 και κατά προτίμηση 21 ημερών από την τελευταία επαφή. Ο ασθενής πρέπει να παρακολουθείται στενά για την εμφάνιση λοίμωξης COVID-19 και απαιτείται επιβεβαιωμένος αρνητικός μοριακός έλεγχος (2 δείγματα με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 24 ωρών) για την έναρξη οποιασδήποτε διαδικασίας της μεταμόσχευσης.